

6η Συνάντηση «Εφηβεία και Ενηλικίωση»

Εισήγηση 3

Σεξουαλικότητα I

María Merino, PhD. Science Education (Autism Burgos, Spain)

Αντώνης Βαδόλας (Κέντρο Παιδιού & Εφήβου, Ελλάδα)

Γιάννης Μπριτζουλάκης (Κέντρο Παιδιού & Εφήβου, Ελλάδα)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- **Τι είναι η σεξουαλικότητα;**
 - **Ιδιωτικά μέρη σώματος**
- **Προσωπική υγιεινή και φροντίδα**
- **Προσωπικοί και κοινωνικοί χώροι και ιδιωτικότητα**

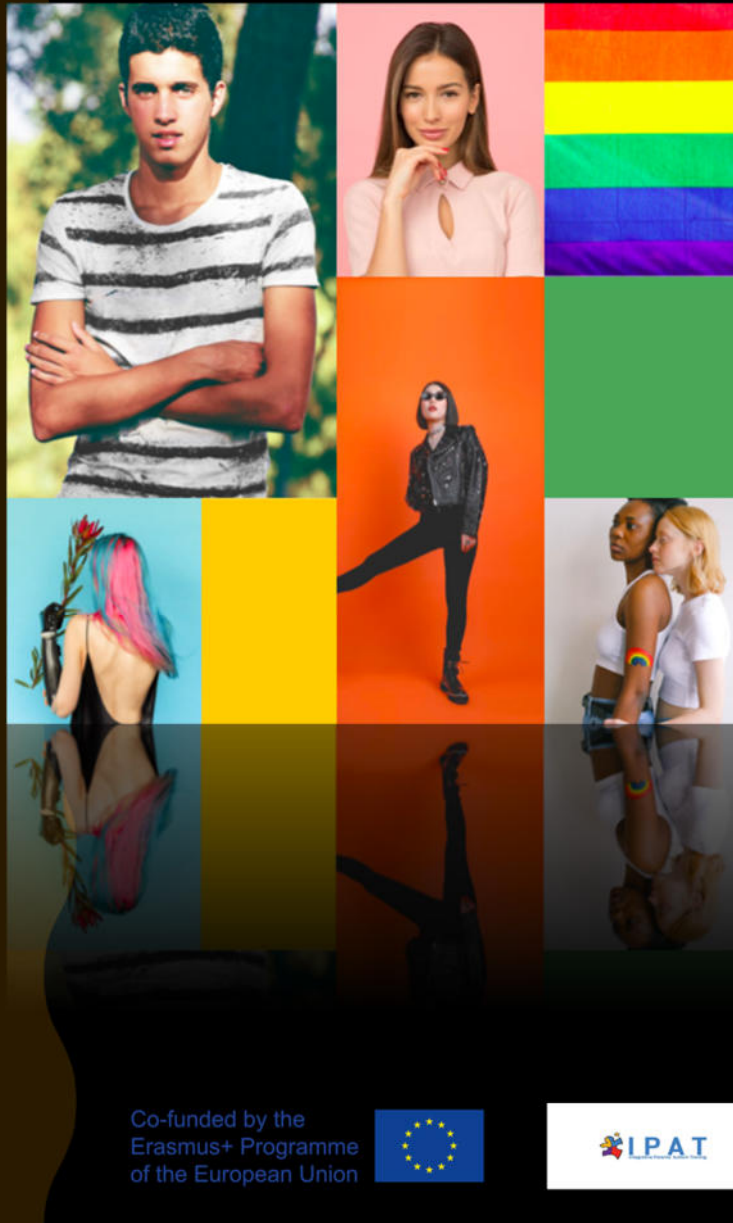

Σεξουαλικότητα 1: περιγραφή

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Γενική εικόνα της ανθρώπινης σεξουαλικότητας
- Κατανόηση της διαφορετικότητας ως προς τη σεξουαλικότητα στη ΔΑΦ
- Θέματα που θα ενδιέφεραν τους γονείς :
 - Οικειότητα και ιδιωτικότητα
 - Αποτροπή της σεξουαλικής κακοποίησης, sexting (ανταλλαγή μηνυμάτων/φωτο ερωτ. Περιεχομένου), grooming (αποπλάνηση μέσω διαδικτύου) and ευαλωτότητα στο ίντερνετ
 - Σχέσεις
 - Σεξουαλική υγεία

- **Τι είναι η σεξουαλικότητα?**

Η σεξουαλικότητα περιγράφει πως εκφραζόμαστε σεξουαλικά.

Είναι ένας ολιστικός όρος που περικλείει σεξουαλικές συμπεριφορές, έλξη, ιδιαιτερότητες και προτιμήσεις.

Μέρος της είναι ο σεξουαλικός προσανατολισμός που αναφέρεται στο πρόσωπο που μας ελκύει για σεξουαλική ή ρομαντική σχέση.

- Η σεξουαλικότητα επηρεάζεται από την αλληλεπίδραση πολλών παραγόντων βιολογικών, κοινωνικών, οικονομικών, πολιτικών, πολιτισμικών, ηθικών, νομικών, ιστορικών, θρησκευτικών και πνευματικών. (WHO, 2002.)

- **Βιολογικό φύλο vs**
κοινωνικό φύλο

Η σεξουαλική μας ανάπτυξη είναι ένα φάσμα που δεν μπορεί να προσδιοριστεί μόνο από εξωτερικά χαρακτηριστικά φύλου ή από απλοποιημένη και διχοτομική οπτική των χρωμοσωμάτων by XX/XY.

- Το κοινωνικό φύλο δεν συμφωνεί πάντα με το φύλο που έχει αποδοθεί κατά τη γέννηση.

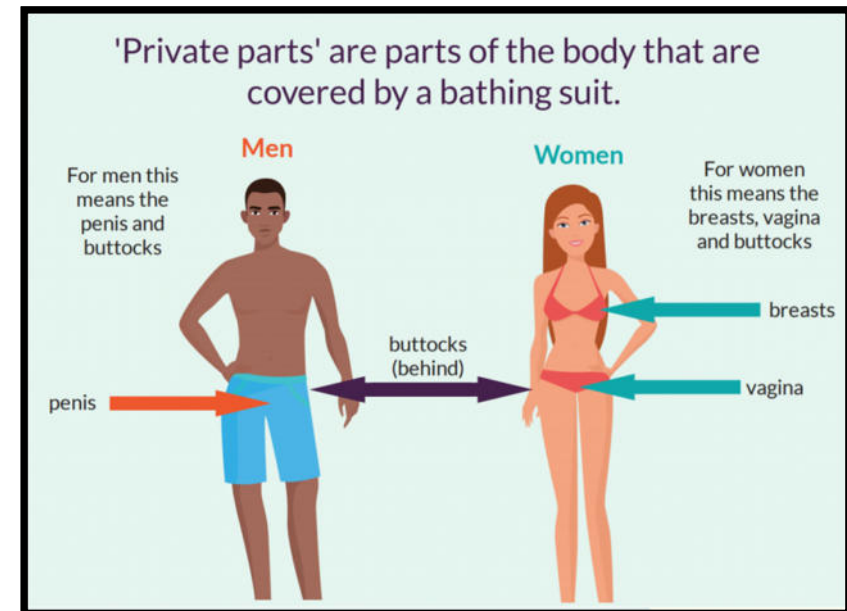
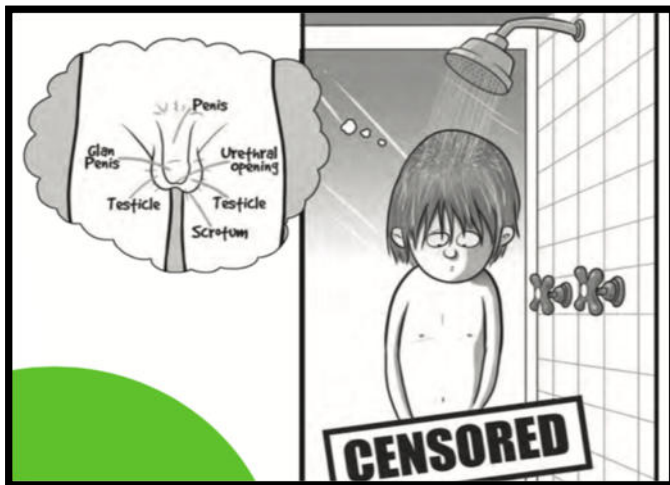

Ιδιωτικά μέρη σώματος

- Είναι σημαντικό να διδάξουμε τα παιδιά με ΔΑΦ πώς να ακολουθούν τα συναισθήματά τους, αλλά επίσης να παρέχουμε και πολιτισμικές γνώσεις για την οικειότητα και τα μέρη του σώματος που είναι ιδιωτικά.

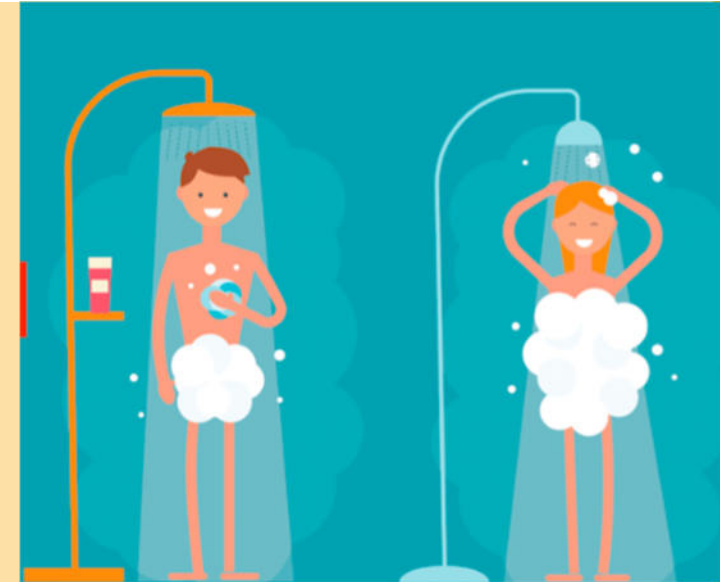
Μαθαίνοντας για το σώμα τα βοηθάει να νιώθουν άνετα με αυτό και να γνωρίζουν ποια είναι τα μέρη που καλύπτονται σε δημόσια θέα. Δηλαδή κατανοούν τι είναι εντάξει να κάνουν ή να δείξουν σε ένα δημόσιο πλαίσιο, συνθήκη, πρόσωπο/α και τι όχι, όπως και τι γίνεται ιδιωτικά και που.

Μαθαίνοντας για τα προσωπικά όρια και τα διαφορετικά αγγίγματα είναι κομμάτι του μαθαίνω για το σώμα. Οπτική υποστήριξη και κοινωνικές ιστορίες μπορούν να βοηθήσουν σε αυτό.

Προσωπική υγιεινή και φροντίδα

- Η Καλή προσωπική υγιεινή είναι απαραίτητη στην αυτοεκτίμηση και στις σχέσεις.
- Η αυτονομία στην προσωπική υγιεινή είναι βασική δεξιότητα που χρειάζεται να ενισχυθεί.
- Η σεξουαλικότητα συνδέεται με την σωστή υγιεινή του σώματος.

Make a lather

Rinse with water

Shake dry

- Isabelle Henault, Γαλλο-Καναδή ψυχολόγος και συγγραφέας του:
- «Σύνδρομο Άσπεργκερ και σεξουαλικότητα: Από την εφηβεία διατρέχοντας την ενηλικίωση», δίνει κάποιες πολύ καλές συμβουλές για να βοηθήσει τους γονείς να μιλήσουν αποτελεσματικά με τους εφήβους.
- Αποφύγετε υπερβολικές εξηγήσεις. Μιλήστε απλά.
- Μιλήστε για τη σεξουαλικότητα με θετικό τρόπο χωρίς προκατάληψη.
- Χρησιμοποιείτε ακριβείς όρους και κατάλληλο λεξιλόγιο (μη χρησιμοποιείτε λέξεις υποκατάστατα)
- Να είστε συγκεκριμένοι.
- Σιγουρευτείτε ότι το παιδί αναπτύσσει μια ξεκάθαρη κατανόηση των εννοιών της συναίνεσης, της παρενοχλητικής παρακολούθησης, της κακοποίησης και της ιδιωτικότητας.

Is this a
PURPLE PRIVATE
circle area?

Is this is a
RED STRANGER
circle area?

Is this a
YELLOW ACQUAINTANCES
circle area?

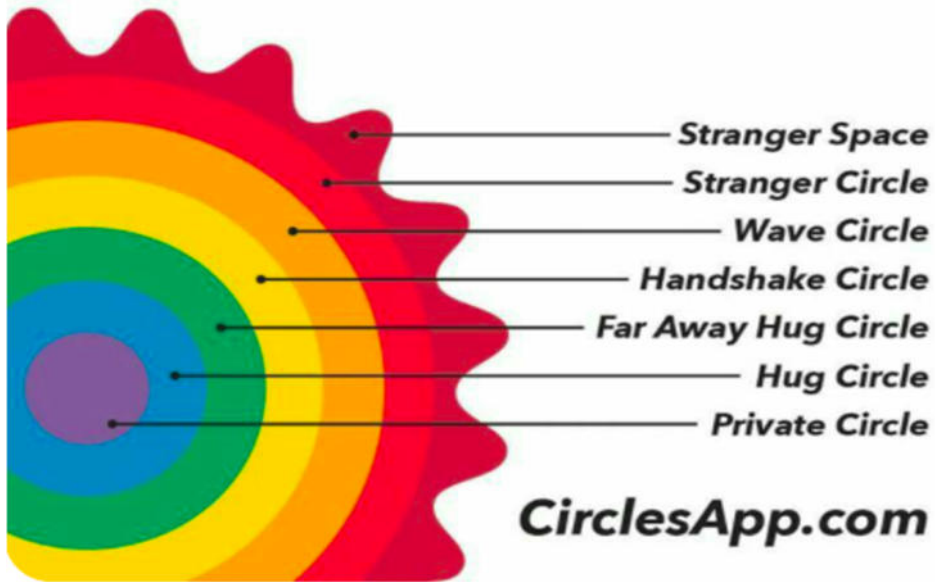
Is this an
ORANGE HELPER
circle area?

Is this a
BLUE FAMILY
circle area?

Is this a
GREEN FRIENDSHIP
circle area?

Ιδιωτικοί και Κοινωνικοί Χώροι

- Προσωπικά όρια:
- Όρια και κανόνες για το πώς συμπεριφερόμαστε στους άλλους και πώς συμπεριφέρονται οι άλλοι γύρω μας.
- Μπορούν να συζητηθούν συναισθήματα για το πώς νιώθει με τα αγγίγματα των άλλων, τι νιώθει άνετα να πει για τον εαυτό του σε άλλους κλπ.

Οικειότητα και ιδιωτικότητα

- Στον αυτισμό η κατανόηση των κανόνων όταν δεν είναι σαφείς είναι ένας γρίφος.
- Η σεξουαλική ποικιλομορφία προτάσσει την ανάγκη των επαγγελματιών που ασχολούνται με τον αυτισμό να βοηθήσουν σε αυτόν τον τομέα.
- Όταν δεν κατανοούν το ρίσκο που διατρέχουν τα άτομα με ΔΑΦ καθίστανται ευάλωτα σε διάφορα πλαίσια όπου υπάρχει ο κίνδυνος αποπλάνησης.
- Χρειάζεται επίσης να μιλήσουμε για συναισθήματα και για την κοινωνία.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

 IPAT
INTEGRATED PERSONAL ASSISTANCE TRAINING

Σχετικά με τις σχέσεις, τη σεξουαλικότητα , τη γονεϊκότητα

Ιστορίες πρώιμης κακοποίησης χρειάζονται παραπομπή.
Η φυλοδιαφορετικότητα και ο μη συμβατικός σεξουαλικός προσανατολισμός συναντώνται πιο συχνά στο φάσμα.
Αισθητηριακή υπερκαταγραφή στις στενές σχέσεις.
Στρεσογόνες συνθήκες ζωής και αλεξιθυμία.
Η γονεϊκότητα σχετίζεται με αυξημένα επίπεδα στρες και χαμηλή αυτοαντίληψη επάρκειας.
Σεξουαλικοί δράστες και προβλήματα με την κατανόηση των ορίων.

Κλινικό παράδειγμα

Η Ν είναι 19 ετών και είναι με έναν ενήλικα που της λέει μέσω διαδικτύου ότι την αγαπάει, χωρίς να γνωρίζονται προηγουμένως μεταξύ τους. Έχουν μια σύντομη και δυσάρεστη σεξουαλική σχέση αλλά η Ν δεν έχει αναγνωρίσει ότι δεν υπήρξε συναίνεση, ούτε όταν ο άντρας την περιφρονεί και της λέει ότι δεν του αρέσει πια, αμέσως μετά την σεξουαλική επίθεση.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Brown, K. R., Peña, E. V., & Rankin, S. (2017). Unwanted sexual contact: Students with autism and other disabilities at greater risk. *Journal of College Student Development*, 58(5), 771-776.

Rocheleau, J. N. (2019).

Privacy Attitudes and Behaviours of Autistic and Non-Autistic Teenagers on Social Networking Sites (Doctoral dissertation, Carleton University).

Roberts, A. L., Koenen, K. C., Lyall, K., Robinson, E. B., & Weisskopf, M. G. (2015). Association of autistic traits in adulthood with childhood abuse, interpersonal victimization, and posttraumatic stress. *Child Abuse & Neglect*, 45, 135-142.

Tullis, C. A., & Zangrillo, A. N. (2013). Sexuality education for adolescents and adults with autism spectrum disorders. *Psychology in the Schools*, 50(9), 866-875.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ!

María Merino Martínez

psicologia@autismoburgos.org

AUTISMO BURGOS

